

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensi[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De remedijs peccati originalis. sermone x.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](#)

De peccato

nostras verberando dando calces: fatigādo eas zc. a deo q̄ necati sumus in ytero. Aliqui alii dicēt. Iuste iudex vidica nos de nostris matribꝫ: que ppter eaz i discretione seū vanitatem seu iniquitatē nos neccauerunt: s̄z n̄mis laborando vel stringendo eaz indumenta/vel chorūzādo/et priuaerunt nos tāto bono. Alij dicēt. Iuste iudex: vindica nos de patribꝫ et matribꝫ/q̄ cōtra voluntatē tua luxuriauerunt et genuerunt nos/et timētes verecundia mūdi vel penam occiderunt nos in ytero patronādā matres grauitas. Nota de illa monialis/q̄ fuit impregnata a quodā nobili siue cuiusdam ciuitatis: mater aut̄ illi monialis requisita ab ea q̄ daret sibi portione pabor su faciendo/dedit ei portionē venenatā/ve et ipsa simul cū puerperio necaref/et sic necata est zc. Alij clamabūt dīcētes. Iuste iudex: vindica nos de medicis et aromatariis/q̄ confulerūt matribꝫ nostris: vt acciperent medicinas: pabor: sone fienda/et sic matres deserterunt generuerunt mortuos et sine baptismo zc. Alij querent vindictā dīmāmonis ex quarū defectu pueri nascuntur morui vel ignorauerunt scientias baptismi: et sic sine baptismo deceperunt eos zc. Et sic de singulis: dīc ut expediat: pat̄ ergo ad quid tales pueri resurgent in iudicio.

De remedījs peccati originis. Sermo. x.

O Wali afacie

Scolubri zc. Adhuc psequendo scdm ar. s. de pet̄ originali restat predicare de remedījs institutis a deo ppter pet̄ originalē/q̄ erit q̄rta consideratio. Salutel̄ xpo maria zc. Pro introducōe igit fmōis/q̄rī: nunqđ sit institutū aliqd̄ remediū q̄rta pet̄ originalē. Et dubius hui⁹ q̄stionis p̄sistit in h̄ q̄ videt p̄ma facte q̄ nō. Rō. q̄r p̄uatio nō tollit nisi p̄ habitu p̄tarī: q̄ nihil tollit nisi a cōrrarlo: sic macula pet̄ mortalis: nō tollit nisi per gram q̄tarī: et. Peccatū aut̄ originalē est p̄uatio quedā institutie originalis: ut sup-

dicū est. q̄ videt q̄ nūch tollat nisi p̄ uita originalē: sed iustitia originalis nūc reddit aie: q̄r semper remanet in anima dicit hanc illi⁹ armonie/in qua p̄istebat origi nalis iustitia: ppter qd̄ dī Ben. viij. q̄sen⁹ et cogitatio būiani cordis prona sur ad malum ab ade leſectia sua: ergo zc. Pro hui⁹ q̄stionē solutiōe est notādū: q̄ p̄m originalē et cōl̄ culpa et p̄ pena: inquātē culpa pet̄ originalē est in anima: sicut i subiecto: s̄ inquātē est pena est i carne: vt notā Tho. i. ii. q. lxxvij. art. j. Pet̄ em originalē nō dīc solū p̄uationē originalis iusticie: q̄r h̄ haber potius rōnes pene q̄ culpae: sed dīc p̄uationē hmōi: cu debito habeat iustitiam originalē: et fin h̄ haber rōnes culpe: q̄r h̄ ex suo dīfectu carz illo qd̄ tene tur h̄z: et hoc fac ipsaz p̄uationē originalis iusticie esse pet̄. Sic dicim⁹ in pet̄ actu ali mortali: qd̄ dīc p̄uationē ordinis rationis: nec tñ hoc solū facit esse pet̄/nisi in illo q̄ rōnis ordinē sequi tenet: sicut sunt oēs habētes ysum rōnis. Si aut̄ nō tenet sequi ordinē rōnis: nō esset pet̄ in ipso sic patet in furioso: vel infantibꝫ: vel dormientibꝫ: vt in cle Si furioso: dī homicidio: sic ligis et remedia a diuina bonitate instituta tollit originalē: inquātē h̄z rōnes culpae: nō tñ inquātē est pena. Ha licet illa licet p̄ceptio amonie: et tollit iustitiae originalis remaneant: tñ tollit obligatio: q̄ prius tenebat h̄o habere iustitiam originalē: et sequenter tollit culpa: q̄r nemo culpabilis reputat̄ si careat aliquā re quā nō est h̄z: sic et dicimus in s̄li: de ignorantia q̄ est p̄uatio leie: que interdu est pet̄ in mortale: vt notā Tho. i. ii. q. lxxvij. art. ii. Et tñ inquātūcūs h̄o agat p̄niam de omnibꝫ pet̄ suis: emanerit in ignorantia: p̄t eff p̄uatio leie: nō tñ remanet negligētia fm̄ lxxvij. art. ii. in r̄stōe ad quartū. Et hoc est q̄ dicit mḡ in q̄. sen. et ali⁹ doc. theolo. q̄ pet̄ originalē tollit reatu: s̄ remanet actu sumpro remedio ipsi⁹. Ac⁹ quidē peccati originalis est careta iustitiae originalis: aut̄ remanet: s̄ tñ hec careta nō reputat̄ culpa post sumptionem remedij: vt dīc. Econtra p̄o pet̄ actuale remanet reatu: sed transit actu ante penitentiā zc. Pater ergo r̄stō ad q̄stionē zc. ¶ Gideamus

ergo q̄ remēdia sunt a diuinā puidētia in
stirata ḥ p̄t̄m originale. Ubi nota. q̄ s̄m
diuersitatē rēpōp̄ diuinā puidētia remē-
dia istituit. Nā in lege nature fuerū tria
sicut dī Hugo de sc̄o Glicore, in lege p̄o
scripta fuit vñū; z in lege gr̄e vñū; z sic fuit
q̄ngs. In lege q̄de nature primū remēdium
fuit oblatio, z hoc incepit ab Abel et dūs
rāntis vñc ad diuinū. Ubi dī Gen. iiij. q̄
Abel obulit de p̄mo genit̄s greḡs sui et
dedit de adip̄ib̄ corz. Lāin p̄o de fructib̄
tere. Sc̄dm remēdia fuit sacrificiorū ob-
lato, z istud incepit a Noe z duravit vñc
ad Abiaā. Nam p̄t̄ Greg. Ista sacrifici-
cia erāt p̄tra originale p̄t̄m. Tertiū remē-
diū fuit decimāto, z istud incepit ab Abra-
am z Melchisedech: sicut dī Gen. xiiij. q̄
Abraaz dedit Melchisedech decimas ex
oblo. Nā fm Aug. decimabas q̄d curabat
tur. In lege aut̄ scripture. i. Dōsayce fuit
instituta circūclitio dicat p̄p̄ie loquēdo an
legē Dōsaye fuerit data. i. ip̄s̄ Abrae cir-
cuclito: sicut legif̄ Ben. xvij. p̄ dī Jo. ii.
Prop̄cea Dōsayes dedit vob̄ circūclitio/
nē. Non q̄a er Dōsaye est: sed ex paribus
Dōsaye circūclitio esse tpe leḡs scripte
i. Dōsaye, nō q̄ illo tpe fuerit instituta
sed q̄ fuerit illo tpe p̄mulgata per Dōsay-
sen: z nouiter libi a dñi imperator, z a pa-
tribō cōprobata. Tunc em dī lex instituta
ci p̄mulgat: firmat tunc tu morib⁹ vñc
tui approbat/ari Aug. in ls. de vera religi-
one, z in decre. iij. dī. leges. Hoc aut̄ re-
mediū circūclitio daba soluz illi p̄p̄ et
maculatis: sicut p̄z Ben. xvij. Tōs multe
res p̄p̄ z etiā viri altiāz gentiū sine illo re-
medio saluari poterāt/m̄ aliqd obstarz.
sicut p̄z in Abimelech z Job. S̄z remā-
net hic dubitatio: cu p̄ ista q̄tuoz remēdia
tollebat olim originale. Querit q̄re anie
nō intrabat in padisum vel inocentiu vel
penitentiū sicut hodie. Rñdeo: q̄z nondū
operata erat ianua padis, in cui⁹ signū q̄i
Adā z Euā fuerū expulsi a padis/ collo-
cauit de ante padisum voluptratis cheru-
bin z flāmen gladiū atq̄ versatilē ad cui⁹
stodientū vñc ligni vñre. Ben. iij. Diceret
aliquis. Nibil claudebat ianua nisi p̄t̄m
originale: sed h̄ sublatū erat q̄ remēdia su-
p̄a dicas, q̄ z. Rñ. q̄ p̄t̄m originale infi-
ciebat z infect naturā z p̄sonaz: z q̄ p̄lo/
prīmata s̄: sed articul⁹ f̄ dei nō ponit m̄s̄

na Ade infecta ifecit naturā: et natura in-
fecta infecta p̄sonā. in q̄ntū q̄ p̄t̄m originale
le erat infectiū p̄sonae: tollebat per remē-
dia supra dicta: h̄ nō tollebat in q̄ntū erat
infectiū naturae s̄m q̄d impēdiebat oper-
turā ianue: q̄z nodū erat solutū preciū per
mortē ch̄ri. Et iō ip̄e ch̄ris solus est q̄ habet
clavis David: q̄ aperit z nō claudit: claus
dit z nō aperit. Apoc. viij. Et in hui⁹ sit
gnū Jo. bap. līc̄s effet sc̄ificatus in vñro
gūris et postea circūclitus: tñ dixit christo
Mat. iij. Ego a te debes baptizari/ et tu
venis a me baptizari. Blo. i. a p̄t̄m origi-
nali mūdar. Et h̄ est de mēre Tho. in. iij
sen. dī. iij. q. iij. ar. ii. q. iij. z ad sc̄dm. In
lege aut̄ gr̄e i. post ch̄m q̄ dedit legē gr̄e.
Jo. i. Let p̄ Dōsayen data est: gr̄a z veri-
tas p̄ Iesum ch̄m facta est. Instituit aut̄
ip̄e ch̄s legislator baptismū. Jo. iij. N̄s
q̄s renat̄ fuerit ex aqua et sp̄nictō: nō p̄t̄
iroire in regnū dei. Distinguunt aut̄ doc-
theolo, triplice differentiā baptismarū q̄
bus tollit p̄t̄m originale.

Prīm⁹ est baptism⁹ de aqua sacramen-
tal: z vocat baptismus fluminis.
Sc̄nd⁹ est baptism⁹ de gratia spirituali
z vocatur baptismus flaminis.

Terti⁹ est baptism⁹ de sanguine marty-
rial: z vocat baptismus sanguinis.

¶ Prīmus q̄ baptism⁹ z. Ec̄ iste p̄ncipa-
lio: baptism⁹ z cōmuniō: alij: ē ianua sa-
cramētoz. Hoc baptismō mūdanf ab orī-
ginali: nō solū pueri/ h̄ etiā adultri/infide-
les/ iudei/ saraceni/ tartarei z. ab omnib⁹
petis q̄ntū ad culpa et q̄ntū ad penaz: nec
requirif in suscipiēte contrito/ nec cōfessio:
iuxta illud Apo. xx. Sine pñia em̄ sūt do-
na z vocatio dei. q̄d pñuz exponēs Amb.
alt: z habet in dīcere de se. dī. iij. sine pñia
sūt dona z vocatio dei: q̄z gr̄a dei in bapti-
smate nō req̄rit gemītu/nō req̄rit planctū
vel op̄z aliq̄d sed solā fidē/ z oia grat̄s cō-
donat. Hec ille. Req̄rif tñ attritio de pec-
catis actualib⁹ in suscipiēte: q̄ est dolor: ins-
formis. Ubi dicit Petr⁹. Pniam agire: z
baptizet vñuūq̄p̄ vñm si noīe Iesu ch̄s in
remissionē p̄t̄m. Act. ii. De h̄ baptismō
loquif articul⁹ fidel dices. Lōfiteor vñuū
baptisma in remissionem p̄t̄m. Diceret
aliquis. Vos p̄dicatores dicitis q̄ tria bas-
tūmata s̄: sed articul⁹ f̄ dei nō ponit m̄s̄

De Peccato

Vñ r̄. Itē Ephe.iiij. Unus de⁹ vna si citur ḡre spūalis: vt qñ infidelis cupit bades/vñ baptismā. Rñdeo q̄ articulus si p̄izari z nō habet oportunitatē/nec ipsē dei solū loquit̄ de baptismō aquē/q̄ dicit̄ Met̄ pōt se baptizare: q̄ sicut nullus pōt le esse vñ triplicē rōne. Primo ppter vñita iōm generare/sic nec regenerare: vt dīc̄ te tem materic. Scđo ppter vñitatez forme. x̄tus in. c. debitu. de bap. dic catu illius Tertio ppter vñitate v̄lus. Primo qđem e. illo iudeo r̄. Talis ergo si moris sine ppter vñitate materie q̄ est vna. s. aqua na baptismo aque/nō ramē mortuū sine bapti ruralis/nō aut̄ artificialis: pura aqua rōs simo ḡre diuine: q̄ baptizatus est in fonte facea vel līmpba/vel aqua v̄itis. hic ostē spūleti. Da exēplū de Socrate: q̄ recessit ch̄s in suo baptismō: q̄ aqua naturalis de barbaria cu anio suscipiendo baptimū: no aut̄ artificiali baptizari voluit: sicut e t̄ mortu⁹ est p̄ via. De h̄ baptismō loquit̄ ḡtūr̄. Dat. in. z Luc. iiij. De h̄ baptismō v̄los Act. j. Joānes quidē baptizauit ag. loquit̄. Zach. xij. In die illa erit fons p̄ reus donui David z habitantib⁹ hierlm̄ in ablutionem petōis z mēstruare. Nota p̄tōis q̄ntū ad p̄ta actualia mēstruare. sicut p̄m⁹. Nā p̄mis dat characterē: q̄ est hoc significat originale qđ est naturale/sicut et̄ z mēstruū. Scđo dīc̄ vñus a forma: q̄ est vna. s. Ego te baptizo: in noīe p̄t̄ ei. s. sp̄. san. quā forma docuit ch̄s. H̄ar. vlti. Lic̄ oltim in p̄mitiu eccl̄ia baptizā t̄t̄ ap̄l̄ in noīe feli ch̄i/ut habeat. Act. xij. sed illud fecerit ap̄l̄ ex speciali int̄nctu spūleti: vt amore feli ch̄i infigeret cordibus fidelium. Unū eccl̄ia non posset hic vñ illa forma: vt ponit D̄o. i. iiij. di. iiij. ar. ij. q. ij. ad tertiu. quicqđ dicat Innocē. in. c. i. de bap. Nota d̄ illo magro in theologia q̄ fuerat baptizatus a quadā v̄tu: a q̄ iōi norabat forma baptifini. qđ cop̄erens dīctus maḡ fecit se baptizari. Tertio dīc̄ vñus ppter vñitate v̄lus: q̄ semel t̄m̄ confetti debet. Ratio. q̄ rep̄sentat passiones/ morte/ z sepulturā ch̄ri. cui p̄ passionis este c̄tus applicat̄ suscipieti/ z p̄ instrumentum baptismi: q̄ t̄m̄ semel mortu⁹ est. Hanc rationē ponit ap̄ls Ro. vij. dīc̄. Concep̄ti enī sum⁹ cu ch̄s p̄ baptismū in morte. z infra. Ch̄is relugēs et mortuis iā non moris: mōris il. v̄lra nō do. q̄ em̄ mor. est pe. mor. est se. qđ aut̄ vivit vi. deo. Nota h̄ de guulis q̄ exponunt ad hospitalia: quia exponētes debet p̄ aliquō signū innotescere v̄trū sint baptizati vel nō: ne contingat iterari baptismū. Si aut̄ h̄ non sit: z ignoretur v̄trū sint baptizati: debet cōferrit baptismus sub p̄ditōe. Si tu nō es baptizatus: ego te baptizo in noīe pa. z filij z sp̄. san. amē. ut habeat de p̄se. di. iiij. guulis. de baptismō. c. ij. P̄t̄ ergo baptism⁹ primus aque sacramentalis. Scđo baptism⁹ di quidē quez ego. bibo bibetis: et̄ baptismū

Quo ego baptizor baptizabimini **Bar. x.**
 Ille baptisimus est minor primo, et maior
 in aliquo, minor est in hoc quod non dat cha-
 racterem ut primus. Sed est maior in hoc
 quia non solum ut baptismus aque liberat a
 culpis et penitentia sanctificat creatu-
 ram ut de ea fiat festus. Unde Aug. xiiij. de
 ciui. dei. c. vii. Quid est pectoris quod mortis?
 Quia sit ut etiam delicia omnia amittant et
 merita cum latius augeantur. Negat enim
 tant sunt meriti qui cum morte differre non
 possent baptizari sunt: delectisque oib[us] pec-
 caris ex hac vita emigrant. Quarti sunt hi
 qui morte differre cum possent ideo non di-
 stulerunt: quod maluerunt christum pectora finire
 hanc vitam: qui cum negando ad eius baptismum
 puenire. Quod ictus si fecissent: etiam hoc
 eis in illo lauacro dimitteretur: et timore
 mortis negauerunt christum. In quo lauacro et
 illis facinus tam imane dimissum est qui
 occiderunt christum. De hoc baptismino loquitur
 Jo. Apoc. xiiij. dices. Beati qui lavant sto-
 las suas in sanguine agni: ut sit porta eorum
 in ligno vite: et per portas intrent ciuitatem.
 Nota stolas suas. I. corpora, quae sicut vestis
 cooperis corpus/ ita corpus in sanguine
 agni. Quid si aliquis occidatur per christo
 suffocatus: vel alto modo non effundendo
 sanguinem: putre fame vel aqua. Tunc
 est martyris: Dic quod sic: quia in sanguine agni
 i. p[ro]fide christus moritur. Tunc quare non dicas
 in sanguine pro te. Rendeo. quia modicus
 valet effundere sanguinem propter: quia cum
 sit infectus peccatis non posset lauare ani-
 mai: ideo lauat anima a peccatis ex vita san-
 guinis agni. I. ch[apter] vii. Ideo de martyribus dis-
 citur Apoc. vii. His sunt qui venerunt et ma-
 gna tribulatio: et lauerunt stolas suas in san-
 agni: ut sit praecepit eorum in ligno vite. suppone ad
 accipiendum fructus eius. Lignum vite est
 ebullitus: qui p[ro]ducit fructus gaudi et leti-
 tie/charitatis et sanctitatis: et per portas. I.
 virtutes intrent ciuitatem. scilicet celestem. Non dis-
 cit per portas in singulart/ sed per portas in plus
 rati. Ad innundandum et non solum sunt marty-
 res illi qui occiduntur per fidem christi: sed etiam
 per quaesitum virtute seu iustitia manu renedam
 Unus Joannes bap. est martyr propterea mar-
 tyr hereticus cultor: non tamen per fidem/ quod nul-
 la sibi siebat questio de fide: sed per virtutem
 salutis vel iustitiae occiditur. O quot

martyres essent hodie in mundo si vellent.
 Verbi gratia. Si quis hominem audiret blasphemante: et aliquid reprehendens cum occidit
 p[ro]pter reprehensionem hominem martyrem est. Item
 de illis qui occidunt p[ro]pter defensionem reipu-
 blicae: ut inde p[ro]pter sententiam. vel si nota
 riis occidet: qui non vult facere corrumptum
 viariorum. vel si sacerdos occidat: quia non
 vult celebrare coram excusato vel in loco
 interdicto. Vel mulier p[ro]pter castitatem
 suam non occidet se ipsam: sic fecit Lu-
 cetta: sed ab alio: qui non vult frangere cas-
 tratus tunc. Ecce quod dicit per portas in plu-
 rali. Per hunc ergo baptismum sanguis tol-
 litur originale etiam in pueris: ut dixi. Sed
 nota calum de quo nup[er] colultus fui. Quia
 das Pyrata ebrianus qui narravit mihi hunc
 calum exercebat artem pyraticam contra Teu-
 cros et alios infideles. Accidit p[ro]seculera:
 p[ro]ut quosdam Teucros int[er] quos erant que-
 da multe teure/ int[er] quas erat quedam
 pregnans. Lungus venisser tamen partendi/ pe-
 pent masculi atque mulieribus pagani pre-
 sentibus et obstetricantibus. Timentes autem illis
 mulieribus ne Pyrata ebrianus patronus
 earum illi puer baptizaret/ iussu coauerunt il-
 lum puerum. Queris utrum puer talis sala sit?
 Quod vide prima facie: qui p[ro]pter christum occi-
 sus fuit: et vide baptizatio sanguinis ba-
 ptizat: sic dicimus de innocentiis ab Hero
 de occisiis. Tunc Eccl[esiast]ra qui non: quod sicut filii iu-
 deorum et pagano[rum] non sunt iuris parentibus
 baptizati baptismo aq[ua]cino si de facto
 fuerit baptizati baptismo nihil valet/ nec
 characterem impunit: sic ponit Petrus de pal-
 in. iii. sen. vii. iij. q. iij. ar. iij. et scilicet in libro
 baptismus: charta. Sic et hoc vide quod
 sanguis effusus vel morte p[ro]pter christum illacum
 non p[ro]stis huic pueru: quoniam parentes suis sunt pa-
 gani: eo quod in hominibus pueris non habentibus
 viuum rationis. colementis parentibus reputantur co-
 sensus ipsorum: et sic etiam dissensus. Nec ob-
 stat si dicatur quod mulier erat ancilla illius? Py-
 rate christianus: et ideo non est querenda vo-
 luntas sua filium baptizandum: quia eius est
 velle cuius est nolle: nec haber in potestate
 te filium cum sit ancilla. quoniam etiam mater
 libera non haber in potestate de ture cuius
 est. insti. de nuptiis. In primis ad proprio. q. se-
 mine. p[ro]ferim c[on]tra etiam ipse filius. sit seruus
 expertus sequitur ventre. I. partum. c. de-

De Peccato

reivendi. q: in his q: pertinet ad necessaria
ad salutem anime et corporis: q: poterit seruus
etiam inuitu patrone comedere et bibere.
Hoc est seruus neq: liber barbarus neq: sciu-
ra. Ut si cur seruus inuitus baptizari non vo-
lit: tuncq: patronus ipm cogat baptizari:
sic etiam inuitu patrone baptizari pot: et de-
bet si ipse velit. Et consumat ratio: et inde
sunt fui christianoz. vi dicit textus eos. in c.
et si uidet. extra de iudeis. et tu nec ipi inui-
ti nec eoz filii ipsius inuitus debet quolibet
baptizari. xl. di. q: sincera. j. c. d. iudeis. Et
tra h: facit: q: mires innocentia occisorum
ab herode fuerit inuitus et male corrente
de morte: et tu martyres reputatur. Et si
dicaf q: ille mires erat fideles: non obstat:
na herodes erat infidel: et tu ut d: inter
illos pueros fuit occisus quidam filius ipsius
herodis: q: in cuius alijs martyribus innocenti-
bus repuraf. In h: dubio puto primam pre-
verto: videlicet q: talis puer saluus p: baptis-
simu sanguinis: sicut et de innocentibus dici-
mus. hoc etiam videt tenere Tho. in. iii.
sen. vi. viij. ar. vij. q. vij. vbi agit veru baptis-
simu sanguinis iupletar vicez baptismi.
vbi coelundit in fine solutiōis primi articu-
li: q: si puer quis vsum liberu arbitrii non
habeat occidatur p: christo: in suo sanguine
ne baptizati soluantur.

De peccato mortali. s. qd est pec-
catum mortale. Sermo. xi.

Q. Vasta facie

Scolubri zc. Sequitur predicare de
tū. art. vicez de peccato actuali
mortali: vbi sunt quinq: considerāda. Primum
est qd est peccatum mortale: et qd dicit morta-
le. Secundum est de distinctione peccati mortalis
vbi videbit de peccato in spiritu. Tertium
est de causis peccati mortalis. Quartum est de
effectibus eius. Quintum est de remedio eius.
Hoc g: mane videbim: de primo: vicez qd
est mortale peccatum. Salutem virgo zc. Pro
declaratiōe ergo et introductiōe notadū/
q: peccatum mortale dicit a morte: mox autē
est privatio vite. d: stinguis ergo mox sim
q: d: stinguis vita anime: qd contrarioz eadēz
est disciplia. Vita autē aie est duplex: una
quidē nature/ altera g: re. Vita anime natu/
g: re q: nō copiat q: peccato mortali in eodē

ralis est illa: qua essentialiter vivit in se/ et
hoc nunq: perditur: qd anima est infinita ex
pre post: licet sit finita ex pre ante: qd crea-
tura est a deo. Nec obstat qd dicit Ecco-
ta. Ut si cur seruus inuitus baptizari non vo-
lit: tuncq: patronus ipm cogat baptizari:
baret eos deo et ostenderet siles esse bestias:
Idcirco vñ est intentus hois et iumentos:
et equa vtrix coitio. sicut mortis homo/
ita illa moritur. Sicut spirant hec oia: et
nihil habet ho iumento amplius. qd illa ve-
ra intelligitur quatuor ad ipsum non quatuor
ad aliam. qd anima iumenti est mortaliter cum
corpe cui sit educata de potestate materie. Et
eo sequitur naturam materie: que cu sit corporis
sita ex materia elementis est corruptibilis.
Anima vero hois est immortalis: cu sit de no-
vo creata a deo: et sit supra omnem naturam ma-
terie. Et hoc innuit Bea. i. Nam cu forma
ret deo bestias et iumenta/dicit. Producat
terra animam viventem in genere suo/iumenta
et reptilia et bestias tre: terra est species suae.
Et sic de autib: et piscibus dicitur in cuncta die-
ta. Producat aqua reptile aie viventis volatili-
bus sup terrā sub firmamento celum. Sed qd
formauit deo hoies non est virus hoc modo
loquendis: producat terra hoiem/sed ait. Fa-
ciamus ho. ad animam: et si studinemus nostra zc.
Per qd innuit g: anima humana non est edut-
ta de potestate materie sicut anime bestiarum/
auti: et piscium: et alias creaturaz vegetabil-
ium: et sup oem manu de novo creata a deo.
Pot: etiam intelligi predicta aueritas Ecco-
tel sicut exponit Greg. in. iii. dial. qd ibi lo-
quitur Salomon cōcionando et disputando:
aut dissimilando. Ut Ecclesiastes dicit: zc:
nator. et priz h: qd in fine illi: libri dissimilans
sic agit. Fine loquendis oes parit audiam:
dei time et mādata ei: obseruat: h: est ois
ho. Hoc. i. pte: h: et subdit. Cūcta qd sunt
adducet deo in iudiciū p: ei errato sine bo-
ni sive malū. Eccl's. vi. Priz g: qd anima bus
manu quatuor ad vitas nature est mortaliter:
sed altera vita anime est g: est propter mo-
ne spūalit. Et quatuor ad hoc anima dicit in
hoc modo mortaliter. Ratio: qd sicut anima est
vita corporis: ita chis sine deo est vita anime.
I. viij. Ego fui via veritas et vita. et I. vi.
j. Qd factu est in ipso vita erat. Per peccatum
aut mortale sepak deo ab anima p: quartus
g: re qd copiat qd peccato mortali in eodē